

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege privind ratificarea Acordului de contribuție dintre
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova și
Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite pentru
organizarea celei de-a 34-a sesiuni a Conferinței Regionale FAO pentru
Europa la Roma, Italia, semnat prin schimb de note la 17 iulie 2024
(nr.276 din 22.08.2024)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele considerente.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr.572 din 21 august 2024, în temeiul art. 14 alin.(4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Potrivit clauzei de adoptare, proiectul de lege este atribuit categoriei legilor organice, adoptarea căruia ține de competența Parlamentului, conform art. 72 din Constituție și art. 12 alin.(1) din Legea nr. 595/1999.

Reieșind din cele expuse în Nota de argumentare, are drept scop ratificarea Acordului de contribuție între Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO) și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova pentru organizarea celei de-a 34-a sesiuni a Conferinței Regionale FAO pentru Europa, la Roma, semnat prin schimb de note la 17 iulie 2024.

2. Sub aspect normativ, potrivit Notei de argumentare, *Acordul* menționat nu amendează și nici nu substituie vreun tratat existent și va rămâne în vigoare până la acceptarea de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a unui raport de finalizare narativ din partea FAO. În partea ce ține de aspectul financiar, Acordul de contribuție prevede acordarea unei contribuții din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare către FAO în sumă totală de *110 500 dolari americani* pentru organizarea celei de-a 34 sesiuni a Conferinței Regionale FAO pentru Europa, care deja și-a desfășurat lucrările în perioada 14-17 mai 2024, la Roma, Italia. La fel, este de reținut că în Nota de argumentare a proiectului este specificat că suma totală aferentă atribuită organizării sesiunii a 34-a a Conferinței Regionale FAO pentru Europa, conform Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023, constituie 6 mln. lei.

Sub aspect procedural, menționăm că prevederile art. 16 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, stabilesc un termen de prezentare Parlamentului spre examinare a tratatelor internaționale cu aplicare provizorie, care nu poate depăși termenul de 30 de zile de la data semnării acestuia. În speță, data semnării Acordului de contribuție este data de 17 iulie 2024, iar data înregistrării acestuia în procedură legislativă este 22 august 2024.

3. Cu referire la textul Acordului de contribuție, atenționăm că la art. 8, se prevede că *"Prezentul acord de contribuție se aplică cu titlu provizoriu de la data semnării de către ambele părți. Contribuția urmează a fi transferată până la data de 30 iunie 2024"*. În acest sens, notăm că data semnării acordului vizat este o dată ulterioară asumării angajamentului de transferare a contribuției menționate la art. 1 din aceeași reglementare, care dispune că "Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova este de acord să pună la dispoziție suma totală de 110 500 dolari americani la semnarea prezentului document ...".

Adițional celor enunțate, atenționăm că prevederile art.7 din Acordul de contribuție, stabilesc că intrarea în vigoare a acestuia este data la care părțile își notifică reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop.

Potrivit procedurilor stabilite în legislația națională, semnarea unui acord internațional reprezintă un angajament preliminar, iar ratificarea acestuia prin lege organică îi conferă o obligativitate și o forță juridică internă. În consecință, reieșind din faptul că textul unui acord internațional este parte integrantă dintr-o lege de ratificare, iar legea de ratificare este o aprobare a textului acordului care îi conferă aplicabilitate în sistemul juridic național, expunem necesitatea corespunderii acestuia cu prevederile constituționale și cadrului normativ conex.

Astfel, art. 73 alin.(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, stabilește expres că *actul normativ produce efecte doar cît este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv*. Constituția Republicii Moldova, la art. 22, prevede în mod expres că legea nu are putere retroactivă, cu excepția cazurilor în care ea prevede măsuri mai favorabile pentru cetățeni sau pentru rezolvarea unor situații specifice, cum ar fi în cazul legislației penale.

Suplimentar celor enunțate mai sus, atenționăm asupra imposibilității legale de aplicare a prevederilor art. 2 din proiectul de lege, care presupune întreprinderea măsurilor necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat în condițiile în care termenul indicat la art. 8 din Acordul de contribuție este depășit.

4. Cu referire la textul proiectului de lege, cu titlu de principiu, expunem că în conformitate cu prevederile art. 78 din Legea nr. 100/2017, normele de tehnică legislativă sunt aplicabile, în modul corespunzător, proiectelor de acte normative cu privire la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale, drept urmare a practicii de elaborare a actelor normative respective, se impun anumite rigori de calitate.

Întru asigurarea coerenței acestuia, este imperativ ca proiectul de lege să cuprindă dispoziții referitoare la suma care urmează a fi achitată ca contribuție Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO) și data când a avut loc evenimentul/cea de-a 34-a sesiune a Conferinței Regionale FAO pentru Europa. Exemplificăm în acest sens *Legea nr. 92/2015 pentru ratificarea Acordului de contribuție dintre Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind participarea Republicii Moldova la Fondul Regional al Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu*.

5. Cu referire la denumirea proiectului de lege, relevăm că potrivit rigorilor redacționale și întru respectarea normelor de tehnică legislativă locul și data semnării urmează a fi excluse, or ele se regăsesc deja în norma dispozitivă de la art. 1 din proiect.

În rezultatul examinării proiectului de lege, comunicăm că proiectul poate fi înaintat spre examinare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului doar după amendarea Acordului menționat, cu luarea în considerare a aspectelor juridice menționate în prezentul aviz.

Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală